

Poisid sõjaväkke, tüdrukud ülikooli

Mida sel nädalal üle Eesti keskkooli lõpetavad noored tahavad edasi teha, uuris **Ede Schank**.

Priit Kimmel, Paide gümnaasium:

Eks mingisugused sihid on kindlalt paigas, aga palju sõltub ikkagi ka riigieksamite tulemustest. Eelkõige tahaks minna edasi õppima haldusjuhtimist, seda õpetatakse Eestis neljas koolis. Teine valik oleks ajalugu, mis on mulle alati huvi pakkunud ja kuhu on ka konkurss väiksem. Ja viimase variandina võib veel kaaluda riigiteadusi.

Pärast ülikooli võiks alguses minna mõneks aastaks riigitööle, sest nii saab õppelaenu kaelast ära. Aga muidugi peab vaatama, et kui ikka riigitööga ei ole võimalik ära elada ja mõnes erafirmas paku- takse rohkem palka, siis tuleb minna erafirmasse.

Oma tulevikku ma küll Paides ei näe, vaja on minna ikka mõnda suuremasse linna, kus on rohkem valikuvõimalusi ja makstakse paremat palka.

Üldiselt tundub, et tänased koolilõpetajad on tunduvalt sihikindlamad kui varem. Igatahes paljud õpetajad on öelnud, et praegused lõpetajad on tubli- mad ja vaatavad tulevikku palju lähimõel- dumalt.

Eks meil ole muidugi ka selliseid, keda

üldse ei huvita, mida tegema hakata, aga suurem osa teab ikka üsna täpselt, mida nad tahavad pärast kooli lõpetamist teha.

Uku Uusberg, Rapla ühisgümnaasium:

Eks plaane saab teha alles siis, kui eksa- mitulemused käes. Abituuriumis olles mõistad, kui suur viga on Eesti haridus- süsteemis tehtud sellega, et riigieksamite tulemused saab kätte nii hilja. Näiteks mi- na tahan minna õppima midagi hingele – humanitaarset – ja minu võimalused sõl- tuvad päris palju kirjanditulemustest.

On ikka absurdne küll, et kirjutad ap-

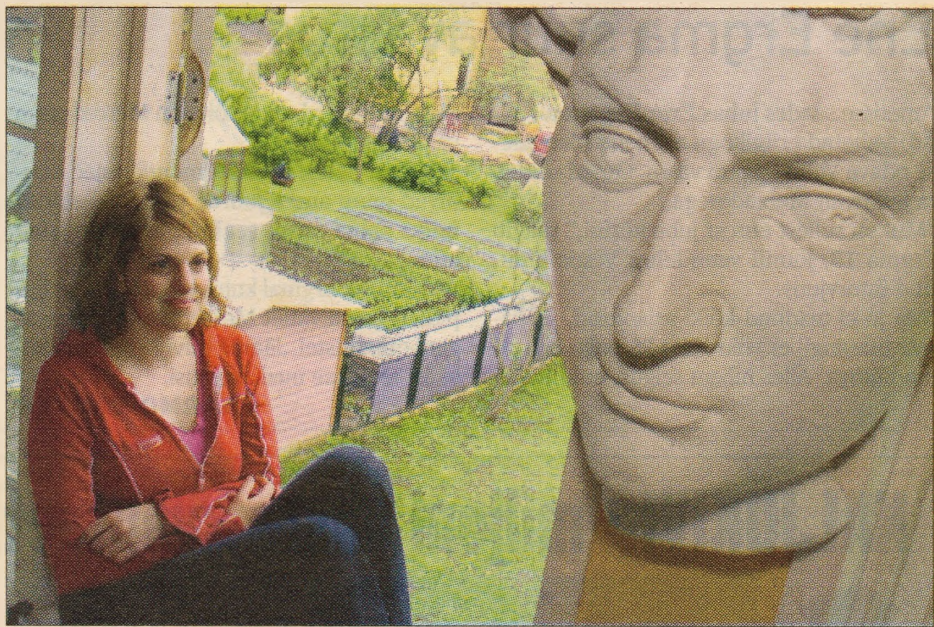
rillis kirjandi ja saad jaanipäevaks teada, kas see oli ka hea. Siis ju enam ei mäleta- gi, millest kirjutasid, ja sinu poolt loodu võtab lihtlabase statistilise numbri kuju.

Ma ei ole veel sügavalt mõelnud, mis edasi. Variandid oleks midagi Tartu üli- kooli sotsiaalteaduskonnast – kas ajakir- jandus või riigiteadused – või Peda tele- režii. Ühesõnaga, midagi edevale ja huvi- tunud inimesele. Sel aastal lavakasse sis- seastumiskatseid pole, aga järgmisel aast- al proovin ikka sinna ka. Aga kuna sinna sissesaamine on suurim loterii kõrgkooli- de seas, siis selle peale lootma jääda ei saa ega jäägi. Kuigi tahaks, et tulevik oleks miskitpidi teatriga seotud.

Nüüd on õnneks meesterahvastel ka see suur eelis, et nad saavad minna sõja- väkke. Kui ikka kusagile sisse ei saa, siis see on ju hea tagavaravariant. Kui veel eelmisel aastal ma mõtlesin, et kuidas ometi saaks sõjaväest arstitunnistusega ära, siis nüüd olen selle mõttega täiesti leppinud. Isegi arukamad ja ebasportliku- mad poisid mõtlevad sõjaväele kui vastu- võetavale variandile.

Lisaks on praegu paljude minu sõpra- de seas väga kuum idee minna rändama. Lihtsalt seiklema eri maadesse, mitte just hääletades, aga igal juhul ka mitte rohke rahaga. Teha tööd ja uurida riiki ja selle traditsioone ning kultuuri. Sellise plaani muidugi rikuvad alati ära hoolitsevad vanemad.

Raplas poleks mul praegu igatahes midagi teha. Aga ma olen ja jään Rapla patrioodiks, sest siin olen ma terve elu elanud. See linn jääb minu jaoks alati eri- liseks, selliseks kauniks provintsiks. Kuigi mõnikord ma mõtlen, et ta pole seda hoolt ära teeninud. Praegu liiguks edasi ja vaataks, mis mujal teha annab, ja siis ehk kunagi tuleks ka siia tagasi. Eks näis.

Marju Nurk, Tartu Miina Härma gümnaasium:

Päris selline mu suhtumine ei ole, et “pea- asi, et kuskile sisse saaks”. On üks kindel ülikool, kuhu tahaks. Mul ei ole väga kon- kreetselt tulevikuvisiooni kindlast ametist, aga enam-vähem on selge, millega edas- pidi tahaks tegeleda.

Minu klassikaaslastel-tuttavatel on kõigil ikka mingisugune siht silme ees. Ma ei ole tähele pannud, et erialavalikud tuleneksid sellest, et ühed alad on “popid” ja teised mitte, igaühel on siiski mingisu- gone oma ettekujutus sellest, mida edasi teha.

Mõned kaaluvad välismaale õppima minemist kui võimalust elada iseseisvalt

uues keskkonnas, avardada silmaringi, saada mitmekülgsemat haridust. Kodust “pääsemine” ei kaalu üles kehvemaid ha- ridusvõimalusi, sest minuvanuste seas on levinud arvamus, et tuleb saada võimalik- kult hea haridus.

Mõnedel on juba algkoolis selge, mida nad õppida tahavad, kuid valdav enamik ei ole päris kindel. Vaba aasta pärast kes- kooli aitaks mingil määral kindlasti endas selgusele jõuda. Koolirutiinist väljamur- mine aitab võimalusi ja valikuid mõnevõr- ra laiemalt ning teise vaatenurga alt näha. Aastaga võib tekkida palju uusi ja huvi- tavaid mõtteid.

Triin Tuulik, Tallinna Inglise kolledž:

Mulle tundub, et gümnaasiumiõpilased lähevad ülikooli puhtalt inertsist. Selle asemel, et keskenduda koolis paarile kindlale ainele, millega oma tulevikku seostada, hajuvad tähelepanu ja ressursid üleküllastatud õppeprogrammi täitmisele ning kooli lõpuks valitseb abituriendi peas tõsine segadus – kõi ke tuleb justkui otsast alata, sest puudub tugi just selle “päris oma asja” leidmiseks ning arendamiseks.

Olen tähele pannud, et minu klassikaaslased ja sõbrad lähtuvad eelkõige tulevase eriala kasulikkusest – kas sellest on võimalik edaspidi ära elada nii, et töö ka enesele midagi pakub. Meie lennu lõpetajad tahavad eelkõige õppima minna juura, riigiteaduste ning inglise filoloogia erialale. Paremate rahaliste võimaluste ning tulemustega õpilased tüüriivad otsesuunas välismaale – tean väga paljusid, kel on Eesti elust kõrini ja kes otsivad paremaid väljavaateid mujalt.

Viimasel ajal on pärast keskkooli aastane vahepaus ülikooli eel muutunud aina populaarsemaks. Sõidetakse Prantsusmaale lapsehoidjaks, et keelt harjutada, reisitakse Euroopas ringi, tehakse tööd. Kui õpilane teab, mida tahab, ja on selle nimel valmis kiiresti ning otsustavalt tegutsema, pole loomulikult põhjust kauem venitada. Sel juhul tuleks oma rida lõpuni ajada, mitte niisama “moega kaasa minna”.

Isiklikult pooldan varianti pärast keskkooli aastake õppimispausi võtta ning kavatsen seda ka teha. Selle aja jooksul kavatsen ära lõpetada pooleliäänud õpingud Georg Otsa nimelises

muusikakoolis, teha põhjalikumat uurimistööd edasiste õppimisvõimaluste kohta (nii Eestis kui ka võimalik et välismaal) ning tutvuda vastava õppeprogrammi materjalidega, teenida veidi lisaraha ja osaleda lähemalt noorteorganisatsioonide üritustel, ka oma hobid olen viimaste aastate jooksul unarusse jätnud.

Mari-Liis Reidi (vasakul) ja Grete Maria Vürst, Tallinna 32. Keskkool:

Grete: Ma olen püüdnud vältida mõtlemist, et mida edasi teha. Ootan eksamitulemused ära ja siis otsustan.

Mari-Liis: Mina tahan just aasta aega oodata, et aastaga välja mõelda, mida teha tahan. Ja siis minna õppima.

Grete: Mina oodata ei taha, tahan kohe edasi õppima minna.

Mari-Liis: Ma ei ole üldse kindel, mida ma õppida tahan. Ei taha nii, et astun ühte kooli ja poole aasta pärast avastan, et see asi mind üldsegi ei huvita. Kindlasti ei taha ma jääda 12 klassi haridusega. Meediat tahaks õppima minna tegelikult. See on mind elu aeg huvitanud. Telerežiid Pedasse. See on küll tasuline, aga vanemad toetaksid, õpingud kindlasti maksaksid kinni. Kui ma tõsiselt hakkaks õppima, siis mul ei jääks aega nii palju, et veel tööl käia samal ajal.

Grete: Meie klassist pooled üldse ei tea, mis nad edasi teevad. Meil on kuus klassivenda, neist neli-viis lähevad sõjaväkke.

Mari-Liis: Nad ongi jube rahul, et saavad aasta jagu edasi lükata mõtlemist, kuhu edasi õppima minna.

Grete: Osale mõjub sõjavägi väga hästi, teised ütlevad, et see on täiesti mahavisatud aeg – unustad kõik, mida oled õppinud.

Mari-Liis: Laste saamine jääb igatahes hilisemasse tulevikku. Enne võiks ikka majanduslikult kindlustatud olla, kool läbi ja siis laps. Kusagil nii 25-26aastaselt võiks selle peale mõtlema hakata. Selle asjaga ei saa nii, et 18aastaselt mõtled välja, et 25selt ma sünnitan. Praegu seda igatahes ei juhtu.

Grete: Muidugi ei juhtu, me oleme ikkagi piisavalt targad. Ikkagi 12 aastat koolis käinud.